

2. 5. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Musí soud přihlédnout k tomu, zda úkon učiněný prostřednictvím datové schránky učinila osoba oprávněná jednat za právnickou osobu?

Plénium Nejvyššího soudu vydalo v lednu minulého roku sjednocující stanovisko Plsn 1/2015, jehož cílem bylo definovat a upřesnit dosud sporná pravidla elektronické komunikace mezi soudy a účastníky řízení. Jak uvedl samotný Nejvyšší soud, řešené otázky mají zásadní účinky pro podání činěná v soudních řízeních. Uvedené stanovisko však ve svém důsledku samo zapříčinilo vznik nových sporných právních otázek, o čemž se bohužel přesvědčil i jeden z klientů naší advokátní kanceláře.

Dle IV. právní věty stanoviska Nejvyššího soudu platí v případě právnických osob, že procesní úkon učiněný prostřednictvím datové schránky právnické osoby má stejné účinky jako procesní úkon, který za právnickou osobu učiní písemně a podepíše osoba oprávněná jednat za právnickou osobu dle příslušného právního předpisu. Účelem tohoto právního rozboru bylo objasnit podmínky aplikace zákonné fikce podpisu zakotvené v ust. § 18 odst. 2 zák. č. [300/2008](#) Sb. o elektronických úkonech a sjednotit dosavadní judikaturu.

Z citovaného právního názoru Nejvyššího soudu dovodil v kauze klienta naší AK prvostupňový soud, že pokud bylo soudu prostřednictvím datové schránky právnické osoby doručeno zpětvzetí žaloby, je nutno bez ohledu na další okolnosti případu dospět k tomu, že toto zpětvzetí bylo učiněno osobou s oprávněním nebo osobou pověřenou (ve smyslu ust. § 8 odst. 3 zákona o elektronických úkonech).

Soud I. stupně tento svůj závěr odůvodnil s odkazem na dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.3.2014, sp. zn. 33 Cdo 2743/2013, a to tak, že příjemce podání (datové zprávy) je standardně informován pouze o tom, ze které datové schránky byla datová zpráva odeslána, že se příjemce nemá možnost dozvědět, která konkrétní fyzická osoba datovou schránku použila k odeslání zprávy, a že se tím pádem příjemce nedozví ani to, v jaké roli tato osoba přitom vystupovala. Pro příjemce (soud) je tak relevantní pouze to, skrze kterou datovou schránku je mu určitá zpráva zasílána (resp. činěno podání) - a nikoli, kdo konkrétně tak skrze tuto schránku činí. Dle soudu I. stupně tak zpětvzetí žaloby, které se stává účinným okamžikem doručení příjemci, je nutno považovat za účinné a nelze zohlednit následné námitky klienta, že v době učinění podání žádná oprávněná ani pověřená osoba neměla k datové schránce právnické osoby prokazatelně přístup.

Nutno připustit, že tento právní názor soudu I. stupně má svou logiku a je podpořen právními závěry vyslovenými Nejvyšším soudem České republiky. Opomíná však situaci, kdy přístupem do datové schránky právnické osoby disponuje osoba neoprávněná, ať již svévolně nebo v důsledku pochybení státu, a osoba oprávněná jednat za právnickou osobu naopak žádný přístup nemá. V takové protiprávní situaci se bez vlastního zavinění ocitl klient naší AK, v jehož případě bohužel přístup do datové schránky získala osoba neoprávněná s úmyslem situace využít ke škodě klienta. Neprodleně tak byla z datové schránky rozeslána zpětvzetí žalob v několika řízeních, v nichž klient vymáhal své – nikoliv bagatelní – pohledávky. Závěr soudu I. stupně, že relevantní je jen a pouze skutečnost, ze které datové schránky byla procesní podání učiněna, tak vedl k odepření soudní ochrany práv klienta.

K předestřené právní otázce, zda je možno ve světle závěrů stanoviska Plsn 1/2015 zjišťovat, kdo podání datovou schránkou učinil, se již vyjádřil i samotný Nejvyšší soud, a to ve skutkově obdobné věci v rámci usnesení ze dne 23.1.2018, č.j. 27 Cdo 4927/2017-475. Nejvyšší soud v odkazovaném usnesení uvedl, že „úkon činěný vůči soudu prostřednictvím datové schránky musí být rovněž učiněn k tomu oprávněnou (nebo jí pověřenou) osobou“ a odmítl argumentaci, že rozhodující je toliko to, že procesní úkony byly učiněny prostřednictvím datové schránky dané právnické osoby. Odkaz na závěry stanoviska pléna Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. Plsn 1/2015, a usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 33 Cdo 2743/2013, označil Nejvyšší soud v této situaci za nepřiléhavý.

Nejvyšší soud uvedl, že pokud v době rozhodování soudu I. stupně již v řízení vyšlo najevo, že právnická osoba nemůže před soudem vystupovat jako účastník řízení (z důvodu spornosti toho, kdo je oprávněn za společnost jednat), pak dle ustálené judikatury taková osoba nemůže za řízení činit žádné procesní úkony a jsou splněny podmínky pro ustanovení opatrovníka dle ust. § 29 odst. 2 o.s.ř. Nejvyšší soud tak konstatoval, že právnická osoba nemohla procesní úkon „zpětvzetí žaloby“ vůbec učinit. Řízení tak na základě „sporného zpětvzetí“ nemělo být vůbec zastaveno.

Sporné zpětvzetí žaloby je tedy zcela neúčinným procesním úkonem a řízení nemělo být v návaznosti na tento neúčinný procesní úkon zastaveno, (a to ani s odkazem na stanovisko pléna Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. Plsn 1/2015, a usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 33 Cdo 2743/2013).

Mgr. Martina Sedlářová,
advokátka

[HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.](#)

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz

---

[*] Aktualizace textu - 2.5.2018

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)